

I paragrafenes tegn

Arkivloven med et «kommunalt/fylkeskommunalt» perspektiv
Norsk Arkivråd, seminar 18. – 19 mars 2014

Kort om meg

Elisabeth Gade

- Arkivleder i landets 14. største kommune
Skedsmo kommune i Akershus fylke
- Avd. leder for sentralarkiv, sentralbord og kopisenter
med til sammen 14 ansatte
- Medlem av KS arkivfaglige gruppe siden høsten 2013
- Representerer KS i SAMDOK – prosjektgruppen «Arkiv i e-forvaltningen»

Regelverket som regulerer håndteringen av arkiv

- **Arkivloven**
Lov av 4. desember 1992 nr 126 om arkiv
Gjeldende fra 1. januar 1999
- **Arkivforskriften – kom samtidig med arkivloven**
Forskrift av 11. desember 1998 *om offentlege arkiv*
(*Arkivforskriften*)
- **Riksarkivarens forskrift – kom ett år senere**
Forskrift av 1. desember 1999 om *utfyllende tekniske og arkivfaglege retningslinjer for handtering av offentlege arkiv*.
- **Riksarkivaren – Rapporter og retningslinjer:**
Normalinstruks for arkivdepot i kommuner og fylkeskommune (2002)
Arkiv i interkommunale samarbeidsorgan (2009)

Noe av bakgrunnen for revideringen

- Riksrevisjonens undersøkelse av arbeidet med å sikre og tilgjengeliggjøre arkivene i kommunal sektor (2009 – 2010)
- Meld. St. 7 (2012 – 2013)
Arkivmeldingen
- Hva annet har skjedd fra 1999 til i dag

SvarUt

Riksrevisjonens rapport om arkivene i kommunal sektor

- Har ikke egne depot eller er medlem av IKA
- KS mener at:
Det bør lages forpliktende regler for kommunal sektor slik det foreligger for statlig sektor.

Konkurranseutsetting av kommunale tjenester

- Offentlighetslovens §10 om plikt til å føre journal, gjelder for
 - Staten, fylkeskommunene og kommunene
 - Andre rettssubjekt i saker der dei gjer enkeltvedtak
 - Sjølvstendige rettssubjekt der stat, fylkeskommune eller kommune direkte eller indirekte har ein eigardel
- Arkivloven gjelder ikke for de samme virksomhetene.
- Konsekvens:
Det føres journal, men arkivet makuleres ??
Viktig rettsdokumentasjon for enkeltmennesker kan gå tapt.

Riksrevisjonens rapport om arkivene i kommunal sektor

- Kommunale tjenester, også lovpålagte tjenester, blir konkurranseutsatt (og tjenestene blir dårligere dokumenterte dersom kommunen ikke stiller krav til at oppdragstakeren skal å følge reglene for offentlige arkiv)
- KS mener at:
private rettssubjekter eller interkommunale samarbeid som utfører oppgaver på vegne av det offentlige og/eller som utfører viktige samfunnsoppgaver sidestilles med offentlige organer i plikten til å ha arkiv.

Riksrevisjonens rapport om arkiver i kommunal sektor

- Arkivverket fører i liten grad tilsyn med arkivene i kommunal sektor – veiledningsfunksjonen bør styrkes.
- Arkivloven § 7 – Rettleatings- og tilsynsansvar
Kreve
Inspisere
Gje pålegg
- KS mener at et revidert regelverk må sørge for:
At Riksarkivaren ved Arkivverket i større grad legger vekt på rettledningsplikten ovenfor kommunene.

Riksrevisjonens rapport om arkivene i kommunal sektor

- Regelverket for hva som skal bevares eller kasseres, er utdatert
- Nye bestemmelser kom 1.2.14
En veileder er på vei

Om arkivstruktur

Begrepsbruken i loven – er den tilpasser vår digitale hverdag?

- Arkivforskriften kap. II Arkivorganisering og arkivsystem
 - § 2-5 – *Oppstilling av arkivet*
Saksarkivet skal være oppstilt etter arkivnøkkelen.

Med unntak av det som er nemnt i tredje ledd nedanfor, skal dokument som hører til den same saka, normalt arkivleggjast samla, og innanfor kvart emne i arkivnøkkelen skal sakene plasserast på grunnlag av journalen.
 - § 3-6 – *Behandling av dokument som tilhører den same saka*
Arkivteneste må sørge for at nye saksdokument blir knytte til eventuelle tidligare dokument i den same saka og arkivlagde saman med desse.
- *Forvaltningslovens § 17*
 - *Forvaltningsorganet skal påse at saken er så godt opplyst som mulig*

Om dokumentfangst

Gir regelverket oss hjelp i dagens digitale hverdag?

- Arkivforskriftens kap. III – Arkivrutiner
 - A Behandling av post
 - *Post til organet skal opnast av arkivtenesta.*
 - *Behandling av telefaks og elektronisk post.*
Organ som nyttar e-post, skal ha eit sentralt e-postmottak for post til organet. E-post til det sentrale postmottaket skal opnast av arkivteneste.
- Arkivforskriftens kap. II – Organisering og ordning
 - B Journal og elektroniske arkivsystem
 - *... I journalen skal ein registrere alle inngåande og utgåande dokument som må reknast som saksdokument for organet,*

KS mener at

Arkivloven med forskrifter er utdatert på mange områder.

Regelverket tar utgangspunkt i en situasjon der både arbeidsprosesser, dokumenter og arkiver var papirbasert og basert på manuelle rutiner.

Arkivloven med forskrifter må revideres slik at den blir anvendelig i Regjeringens digitale satsning.

KS forutsetter at Kulturdepartementet tar kontakt med KS for et samarbeid om arbeidet med arkivloven straks arbeidet starter.

Norsk Arkivråd sine spørsmål

- Forventinger til revisjonen ?
At den tar inn i seg den digitale hverdagen.
- Vår «drømmelov» – hva ønsker vi av en ny lov ?
At den blir et brukervennlig verktøy for å få kontroll med arkivdanningen og ivaretatt de digitale arkivene som er gått ut av daglig bruk.
- Trenger vi en ny lov? JA

Takk for oppmerksomheten